

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*

THE SCHOOL- BASED MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
SAMUTPRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹รุ่งทิพย์ ยวงลำไย Roongtip Yuanglamyai ²สุรัชชัย เทียนขาว Surachai Tienkhaw

^{1,2}วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม Siam Technology College, Thailand

Corresponding Author E-mail: ilike_oops@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 327 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย มีเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง และมีสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้บริหารโรงเรียน 3 คน เกี่ยวกับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานให้ชัดเจนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม และมีความพร้อมให้คณะกรรมการโรงเรียนและส่วนกลาง ตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, ผู้บริหารโรงเรียน, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research article aims to study the school-based administration of school administrators. Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, this research is an integrated research method. There are sample groups used in the research, including School administrators and teachers under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, 327 persons were selected by simple random sampling. The research tools were questionnaires of a 5-level estimation scale and a structured interview form. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. The results showed that School administration as the base of school administrators Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office, Region 1, the overall practice was at a high level. and in-depth interviews with 3 school administrators about the school-based management approach of school administrators. Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, it was found that the administrators should clearly define the administrative structure for all personnel to participate in the work. Support and encourage personnel to perform their assigned duties to their full potential. as well as allowing the school board to participate in the development of educational management in a systematic way using the budget appropriately and is ready for the school committee and the central Check the school's operations. for the school to be most effective in managing education.

Keywords: School-Based Management, School Administrators, Primary School

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่งผลให้การจัดการศึกษาทั่วโลกต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้ เพราะการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศและเพื่อปลูกฝังแนวความคิดให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ ที่เป็นตัวแปรสำคัญของสมรรถนะ ความสามารถในการแข่งขันระยะยาว (Long Terms Competitiveness) ที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญโดยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในหลายภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ถือได้ว่าเป็นการติดอาวุธทางปัญญาให้เป็นผู้มีความรู้ รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ รู้จักการพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงชีพอย่างมีคุณภาพและมีความสุข พร้อมทั้งสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) จากนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้ประชากรมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ สอดคล้องกับแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบลดความเหลื่อมล้ำ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาสร้างโอกาสให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน มีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจไปยังคณะกรรมการการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนโดยตรง การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้โรงเรียน มีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (2563) มีสถานศึกษาในสังกัดเขตบริการจำนวน 72 โรงเรียน ตั้งกระจายอยู่ตามพื้นที่อำเภอ ตำบลและหมู่บ้านต่างๆ ตามสภาพภูมิศาสตร์บางแห่งการคมนาคมไปมาสะดวก แต่บางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล อยู่ติดแม่น้ำลำคลอง เดินทางโดยทางเรือเท่านั้น จึงทำให้การจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิศาสตร์ ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการเร่งรัดประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จึงกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโดยใช้วิธีการประเมินเพื่อเร่งรัดคุณภาพการศึกษามีการนิเทศเชิงประชุมปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพผู้บริหารและครูในโรงเรียน เร่งการตรวจราชการเพื่อประเมินผล ใช้การประเมินสมรรถนะและผลงานตามสภาพจริงเพื่อการพัฒนาศักยภาพ ใช้การแข่งขันทักษะนักเรียนในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพครูในโรงเรียน ในการดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนจึงต้องมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียน และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อตอบสนองการปฏิรูปการศึกษา จากการศึกษาหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management) ที่มีลักษณะการบริหารงานที่จำเป็นต่อการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกฝ่ายส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญคือ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) เป็นหลักในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่ง que ผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยุคปัจจุบัน โดยกระจายอำนาจหรือถ่ายโอนอำนาจจากหน่วยงานของรัฐและท้องถิ่นไปยังโรงเรียนโดยตรงให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมกันจัดการศึกษา ให้ตรงกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง

ดังนั้น โรงเรียนจึงควรนำกลยุทธ์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกด้าน โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามาร่วมกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษา สร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงาน และสร้างระบบการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารโรงเรียนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปในทางที่ดีมีประสิทธิภาพทางการบริหารงานในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จาก 72 โรงเรียน จำนวน 2,280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยผู้วิจัยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อหาสัดส่วนแต่ละโรงเรียน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน โดยใช้เกณฑ์ในการสัมภาษณ์คือ เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและได้ศึกษาข้อมูลจากวารสาร เวชวงษ์ (2553) นำมาปรับปรุงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interview) คือ เป็นแบบสัมภาษณ์คำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน ไปใช้กับผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 3 ท่าน

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยยึดหลักจากกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลักซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยมาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดตามวัตถุประสงค์ กำหนดเป็นประเด็นหลักเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน และแจกแจงประเด็นหลักออกเป็นประเด็นย่อยๆ นำมากำหนดเป็นข้อคำถามให้เหมาะสมกับเนื้อหาและขอบข่ายของประเด็นที่จะศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ร่างแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการและคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้มีจำนวนตามข้อที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขให้ตรงและครอบคลุมกับเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ว่าเนื้อหาสาระในเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความครอบคลุมเรื่องที่ทำวิจัยเพียงใดและวิเคราะห์ข้อคำถามแก้ไขให้เหมาะสมของแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) มีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาจะคัดเลือกข้อที่ค่า IOC มากกว่า 0.50

สำหรับงานวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 นี้ ได้ค่า IOC อยู่ช่วงคะแนนระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 7 นำผลการตรวจสอบแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามและนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อคำถามให้ถูกต้องอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม 0.92

ขั้นตอนที่ 9 นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 2) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามจำนวน 327 ฉบับ และรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 10 3) นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงการแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินของลิเคอร์ท (Likert)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.2 สถิติสำหรับหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้แก่ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

7.3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 โดยรวม

การบริหารโดยใช้โรงเรียนฐาน	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. การกระจายอำนาจ	3.93	0.68	มาก	3
2. การมีส่วนร่วม	3.84	0.66	มาก	4
3. การบริหารตนเอง	3.95	0.70	มาก	2
4. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้	3.98	0.64	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.93	0.67	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารตนเอง ($\bar{X} = 3.95$) และด้านการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.84$)

2. แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1

2.1 การกระจายอำนาจ ผู้บริหารควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็นฝ่ายงานให้ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ควรมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร และควรมีการควบคุมการดำเนินงานโดยใช้กลไกของงานหรือระบบงานเป็นตัวควบคุม และสามารถตรวจสอบได้

2.2 การมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรมีกระบวนการบริหารจัดการโดยยึดหลักการให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ควรให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และร่วมพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ และควรสร้างกำลังใจและความพึงพอใจต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงาน ให้เกิดความรักในงานที่รับผิดชอบร่วมกัน และมีความผูกพันกับโรงเรียน

2.3 การบริหารตนเอง ผู้บริหารควรมีการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด โดยอยู่ภายใต้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรงเรียน ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ และผู้บริหารโรงเรียนควรบริหารและจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ภายใต้นโยบายเดียวกันจากส่วนกลาง

2.4 ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบทางราชการ สามารถตรวจสอบได้ ควรมีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง และควรมีความพร้อมให้คณะกรรมการโรงเรียนและส่วนกลาง ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการกระจายอำนาจ พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า 1) ผู้บริหารวางโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็น 4 ฝ่ายได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป 2) ผู้บริหารมีการกระจายงานโดยแบ่งเป็นระดับชั้นกลุ่มสาระฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม และ 3) ผู้บริหารมีการวางแผนบริหารงานในโรงเรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ ผลการสัมภาษณ์สรุปเป็นแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 คือ ผู้บริหารควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็นฝ่ายงานให้ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ควรมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร และควรมีการควบคุมการดำเนินงานโดยใช้กลไกของงานหรือระบบงานเป็นตัวควบคุม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสวรงค์ วรอินทร์ และทิพวัลย์ คำคง (2556) ที่กล่าวว่า การกระจายอำนาจความรับผิดชอบการตัดสินใจในการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยตนเอง อยู่ในความรับผิดชอบและกำกับติดตามจากหน่วยงานส่วนกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์ (2551) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านการกระจายอำนาจอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า 1) ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และชุมชน 2) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา และ 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรของภาครัฐและเอกชน ผลการสัมภาษณ์สรุปเป็นแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีกระบวนการบริหารจัดการโดยยึดหลักการให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ควรให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และร่วมพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ และควรสร้างกำลังใจและความพึงพอใจต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงาน ให้เกิดความรักในงานที่รับผิดชอบร่วมกัน และมีความผูกพันกับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2554) กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและแผนการตัดสินใจกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2556) กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนศิษย์เก่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจในการจัดการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบในการจัดการศึกษานั้นมากขึ้น

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการบริหารตนเอง พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า 1) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ 2) ผู้บริหารมีอิสระในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ภายใต้นโยบายจากส่วนกลาง และ 3) ผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานในโรงเรียนได้อย่างคล่องตัว ผลการสัมภาษณ์สรุปเป็นแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททการ เขต 1 คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีประสิทธิภาพโดยใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด โดยอยู่ภายใต้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรงเรียน ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ และผู้บริหารโรงเรียนควรมีการบริหารและจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ภายใต้การปกครองของคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นตัวแทนกลุ่มต่างๆ ที่มีบทบาทในหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ครู หลักสูตร และการบริหารเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนห์ ดำเกิง (2556) ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านการบริหารตนเองอยู่ในระดับมาก

4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า 1) ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้รับทราบการดำเนินงานของโรงเรียน 2) ผู้บริหารจัดทำเอกสารหลักฐานในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา และ 3) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของโรงเรียน ผลการสัมมนาสรุปเป็นแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบทางราชการ สามารถตรวจสอบได้ ควรมีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง และควรมีความพร้อมให้คณะกรรมการโรงเรียนและส่วนกลาง ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพพา แก่นเรือง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของคมเวทย์ อ่อนตะวัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้อยู่ในระดับมากเช่นกัน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกระจายอำนาจ 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านการบริหารตนเอง 4) ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกระจายอำนาจ (Decentralization) การปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปสู่โรงเรียนให้มีอำนาจในการตัดสินใจบริหารด้วยตนเองอย่างมีอิสระ มีความเป็นเอกภาพ โดยมีการ

วางแผน กำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารงานฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามบริบทของโรงเรียน

2. ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย การแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน และชุมชน

3. ด้านการบริหารตนเอง (Self - Management) การปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้วยตัวเอง ตามความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน มีอำนาจตัดสินใจเพื่อให้การบริหารงานเกิดความคล่องตัวมีความยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ด้านความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability) การปฏิบัติเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียนในการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เข้ามาตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการกระจายอำนาจ พบว่า ผู้บริหารให้อิสระและความคล่องตัวในการตัดสินใจแก่บุคลากร และผู้บริหารมอบหมายงานให้บุคลากร ด้วยความสมัครใจ ตามความรู้ ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ คือ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีอิสระทางด้านความคิด สามารถวางแผนและตัดสินใจดำเนินงานได้ด้วยตนเอง โดยผู้บริหารมีหน้าที่ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรอย่างเต็มที่ 2 ผู้บริหารควรบริหารงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้ลักษณะนิสัยพื้นฐาน และความสามารถของบุคลากรแต่ละคน เพื่อมอบหมายหน้าที่ในการรับผิดชอบงานให้ตรงกับลักษณะ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร เพื่อให้การทำงานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารให้คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน และผู้บริหารให้คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ คือ 1) ผู้บริหารควรบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิด ร่วมวางแผน และตัดสินใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างจริงจัง และควรกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการโรงเรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) ผู้บริหารควรให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ถูกต้อง ตรวจสอบได้ และควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ควรเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นและเต็มใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

1.3 ด้านการบริหารตนเอง พบว่า ผู้บริหารสามารถใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารงานตามสภาพบริบทของโรงเรียน และผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน

โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ คือ 1) ผู้บริหารควรมีการพัฒนาทักษะในการบริหารงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ทักษะการบริหารงานด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสม และสมเหตุสมผล สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด เพื่อประหยัดทรัพยากรและงบประมาณในการบริหารงาน ทำให้การบริหารงานเกิดความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ 2) ผู้บริหารควรมีการวางแผนกำหนดแนวทางในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อดูความก้าวหน้าของงานที่บุคลากรได้รับผิดชอบ โดยหาจุดเด่น จุดด้อยของงาน และนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ พบว่า ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ และประเมินค่าความเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ คือ 1) ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์ และประเมินค่าความเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการก่อนจะเริ่มปฏิบัติงาน เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงาน นำมาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารงานให้งานเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด และคุ้มค่างบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ไป 2) ผู้บริหารควรจัดทำรายงานความก้าวหน้าในการบริหารงานต่างๆ ของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เพราะผู้ปกครองและชุมชนคือส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงควรสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือให้กับผู้ปกครองและชุมชน ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). 126 ปี กระทรวงศึกษาธิการ พร้อมพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน. แหล่งที่มา <https://gnews.apps.go.th/news?%20news=16801> สืบค้นเมื่อ 30 ม.ค. 2564.

คมเวทย์ อ่อนตะวัน. (2557). การรับรู้ของผู้บริหารและครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

เจริญศักดิ์ เจริญยง. (2551). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย การศึกษาที่ 13 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธีระ รุญเจริญ. (2554). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

- นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์. (2551). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พรทิพา แก่นเรือง. (2556). ความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม.
- วราการ เวชวงษ์. (2553). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2556). เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management: SBM). แหล่งที่มา http://www.krupai.net/sbm_somsak.htm สืบค้นเมื่อ 30 ม.ค. 2564.
- สรรรค์ วรอินทร์ และทิพวัลย์ คำคง. (2556). การกระจายอำนาจทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2563). คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน. แหล่งที่มา <http://samutprakan1.go.th/2020/07/09/คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน/> สืบค้นเมื่อ 30 ม.ค. 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). รายงานการวิจัยประเมินผล การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับสมบูรณ์). แหล่งที่มา <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/194-file.pdf> สืบค้นเมื่อ 30 ม.ค. 2564.
- เสน่ห์ ดำเกิง. (2556). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.